

FORSLAG TIL UNDERVISNINGSFORLØB

5.-6. (7.) KLASSE

Undervisningsforløbet består af tre faser:

Fase 1: Hvad er sandhed? Hvad er fakta? (2 lektioner)

Fase 2: Undersøgelse af myter (2-3 lektioner)

Fase 3: Skab din egen myte (1-2 lektioner)

Undervisningen foregår som en vekselvirkning mellem klasseundervisning og gruppearbejde, hvor eleverne arbejder parvis på projektets hjemmeside. Alle opgavebeskrivelser og spørgsmål findes også i undervisningsforløbet på den sektion på hjemmesiden, der hedder level 1, som primært er rettet mod 5.-6. klasse. De nævnte kopisider kan printes fra lærerens side.

FASE 0: INTRODUKTION TIL PROJEKTET

a. Hvad er fakta? Hvad er sandhed?

Indled undervisningsprojektet med i plenum at læse den korte indledende tekst på hjemmesidens forside. Lad derefter eleverne enkeltvis på et stykke papir skrive, hvordan de vil definere begreberne fakta og sandhed.

b. Præsentation af hjemmesidens struktur

Præsenter derefter eleverne for hjemmesidens struktur.

FASE 1: HVAD ER FAKTA? HVAD ER SANDHED?

a. Gå på opdagelse i begreberne fakta og sandhed

Læs i fællesskab i klassen de to korte definitioner på henholdsvis fakta og sandhed højt. Definitionerne findes i henholdsvis en gul og blå boks på hjemmesiden under level 1, fase 1.

Tal herefter med eleverne om:

- Hvad vil det sige, at noget er gjort eller sket?
- Hvad vil det sige, at noget kan påvises?
- Hvad vil det sige, at noget er midlertidigt?
- Hvad vil det sige, at noget stemmer overens?
- Hvad vil det sige, at noget er eviggyldigt?

b. Sandhed inden for forskellige fag

Lad eleverne parvis undersøge, hvordan sandhed forstås inden for henholdsvis naturvidenskab og religion. Under hvert fagområde findes på hjemmesiden først en kort definition af sandheden (i et billede) og en uddybende tekst (en pdf, som eleverne kommer til ved at trykke på billedet). På samme måde findes en kort beskrivelse af de redskaber, man bruger til at efterprøve sandhed og en uddybende tekst derom. Derudover findes en video, hvor en fagperson præsenterer fagets forståelse af sandhed.

c. Opsamling på begrebet sandhed

Når eleverne har læst teksterne og har set videoerne, kan der samles op ved i plenum at tale om:

- Hvordan forstås begrebet sandhed indenfor naturvidenskab?
- Hvordan finder man frem til sandheden inden for naturvidenskab?
- Hvad vil det sige, at noget er sandt inden for religion?
- Hvordan hænger mening i livet sammen med sandhed indenfor religion?
- Hvad vil det sige, at sandheden er midlertidig?
- Hvad vil det sige, at sandheden er eviggyldig?

FASE 2: UNDERSØGELSE AF MYTER

I anden fase skal eleverne, på baggrund af deres viden om sandhed og redskaberne til at efterprøve sandheden, undersøge om myten om Loch Ness og den bibelske skabelsesberetning er sande i videnskabelig forstand og/eller de rummer en sandhed i mytologisk forstand.

a. Hvad er en myte

Vis i klassen videoen *Hvad er en myte?*. Tal herefter med eleverne om:

- Hvad er en hverdagsmyte?
- Hvad er en myte i ordets oprindelig betydning?
- Hvad kendetegner en religiøs myte?
- Kan eleverne komme med eksempler på hverdagsmyter?
- Kan eleverne komme med eksempler på religiøse myter?

b. Undersøgelse af myter

Eleverne skal parvis undersøge to forskellige myter med afsæt i både en naturvidenskabelig og en mytologisk forståelse af sandhed. Undersøgelsen foregår inde i to ThingLinks, der indeholder informationer om myten og forskellige redskaber til at undersøge den. Undervejs instrueres eleverne i, hvad de skal gøre.

Den naturvidenskabelige undersøgelse

Når eleverne kommer ind i ThingLinket skal de begynde med at trykke på ikonet med tallet 1, hvor de finder en introduktion til myten. Derfra ledes de gennem øvelsen ved hjælp af forskellige kommandoer (*ikon 2-5*). Til øvelsen skal eleverne bruge *kopiark 1: Naturvidenskabelig undersøgelse*

Eleverne skal i hovedtræk:

- Vælge en hypotese (*ikon 3*)
- Vælge hvilke af de forskellige forsøg, de vil bruge til at undersøge hypotesen (*ikon 4*).
Eleverne finder forskellige forslag til forsøg og observationer under ikonet og informationer om området og søen under ikonet . Umiddelbart kan det synes besynderligt, at skulle efterprøve en myte naturvidenskabeligt, men øvelsen skal give eleverne indsigt i, hvad der sker, når et fags forståelse af sandhed overføres på et andet fag.
- Afslutningsvis skal eleverne på baggrund af resultatet af deres "undersøgelse" konkludere, om hypotesen er sand eller falsk (*ikon 5*).

Den mytologiske undersøgelse (*ikon 6*)

Eleverne skal vurdere, hvordan myten forholder sig til de nedenstående træk, der kendetegner en religiøs myte. Til arbejdet kan eleverne benytte *kopiark 2: Mytologisk undersøgelse*.

En myte:

- Foregår i en fjern "urtid".
- Handler om guders eller overmenneskelige skikkelsers liv og handlinger.
- Forklarer noget uforklarligt – fx hvordan verden er blevet til.
- Hjælper med at skabe mening i livet.
- Er eviggyldig.

c. Konklusionen

Når eleverne har afsluttet, deres undersøgelser samles i plenum op på deres konklusioner. Gennemgå en myte ad gangen og spørg eleverne om:

- Hvor mange mener, at myten er sand i videnskabelig forstand? Hvorfor, hvorfor ikke?
- Hvor mange i klassen mener, at fortællingen er sand i mytologisk forstand? Hvorfor, hvorfor ikke?

FASE 3: SKAB DIN EGEN MYTE

I tredje fase skal eleverne i små grupper eller alene selv skabe en myte, hvorefter de skal undersøge, om hinandens myter lever op til den religiøse mytes karakteristika.

a. Repeter mytens vigtigste træk

Begynd med i plenum at repetere de træk, der kendetegner en religiøs myte (se ovenfor).

b. Skab din egen myte

Herefter skal eleverne skabe deres egen myte. Som inspiration til arbejdet findes et billede med arbejdsspørgsmål på hjemmesiden under level 1, fase 3. Eleverne må selv vælge, om de vil formidle deres myte som en tekst, et billede eller noget helt tredje. Myten skal bare kun "læses" af andre end dem selv.

c. Er det en myte?

Når eleverne er færdige med deres egne myter, skal de efterse hinandens arbejde med henblik på at vurdere, om der er tale om en myte i den oprindelige forståelse af ordet eller ej. De skal overfor hinanden forklare hvorfor eller hvorfor ikke?

d. Hvad er fakta? Hvad er sandhed?

Afslut hele undervisningsprojektet ved at bede eleverne om at læse de definitioner, de indledningsvis skrev af begreberne fakta og sandhed. Begynd eventuelt øvelsen med at tegne en streg lodret på tavlen og noter på venstre side, de udsagn eleverne først skrev ned. Spørg derefter, om deres forståelse af begreberne har ændret sig, og hvis ja: Hvordan vil de nu definere begreberne? De nye overvejelser noteres på højre side af linjen. Afslut med at tale om, hvad der har ændret sig og hvorfor.